
Visszaemlékezések

Alapító elnök, kormánybiztos, biológus

Dr. Nemcsók János visszaemlékezése a BFT megalakítására

Dr. Nemcsók János 1949. június 26-án született Békásmegyeren, öt gyermek apja. Középiskolai tanulmányait Budán az Árpád Gimnáziumban és a II. Rákóczi Ferenc Gimnáziumban végezte. A József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karán szerzett biológus végzettséget. Több külföldi ösztöndíj elnyerője (Jena, Bristol, Regensburg) habilitált doktor, egyetemi tanár (1994 JATE)

Munkahelyei:

1972-1979 kutató, MTA Balatoni Limnológiai Kutatóintézet, Tihany
1979-1981 tudományos munkatárs, Szegedi Tudományegyetem, Biokémiai Tanszék
1981-1986 egyetemi adjunktus, Szegedi Tudományegyetem, Biokémiai Tanszék
1987-2011 tanszékvezető, egyetemi docens majd egyetemi tanár,
Szegedi Tudományegyetem, Biokémiai Tanszék
1993-1995 intézetigazgató, Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány
1993-2003 programvezető, Környezet biokémia és –biotechnológia PhD. (doktori) program
1995-2009 tudományos tanácsadó, Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány
1994-2002 országgyűlési képviselő, Magyar Országgyűlés
1995-1998 politikai államtitkár, Miniszterelnöki Hivatal, Balatoni kormánybiztos,
Balatoni Regionális Fejlesztési Tanács Elnöke, Dunai Kormánybiztos
2002-2006 miniszteri biztos, Miniszterelnöki Hivatal
2007-2010 projekt igazgató, Biomassza Termékpálya Szövetség
2008-2012 tanszékvezető, Selye János Egyetem Biológia Tanszék
2012-2019 egyetemi tanár, Selye János Egyetem Biológia Tanszék

Milyen körülmények között lettél balatoni kormánybiztos, majd a Balaton Fejlesztési Tanács elnöke? Miért és hogyan eshetett rád a választás?

Ismeretes, hogy 1994-ben lettem országgyűlési képviselő és röviddel a képviselői esküm letétele után a miniszterelnök úr magához hívatott. A politikai életben nagyon kevés ilyen helyzet van, hogy a parlamentbe került valamennyi párt képviselőjében lévő országgyűlési képviselők egyöntetűen szeretnének valamit. Ez esetben az volt a cél, hogy a Balatonnak legyen gazdája, külön költségvetése. Bár professzori kinevezésem mellett nem akartam képviselő lenni, a miniszterelnök - aki azzal vett rá a feladatra, hogy legyek országgyűlési képviselő, hogy ökológiai környezetvédelmi dolgokkal foglalkozzak - megkérte, hogy mindenki számára elfogadható lennék, elvállalnám-e a Balaton Fejlesztési Tanács megalkotását, vezetését, egy program kidolgozását.

Kérjük, ismertesd röviden szakmai és politikai életutad a BFT alapító elnöki tevékenységed előtti időszakot tekintve és azt követően!

Az egyetemen kutató-biológusként végeztem, 1972-ben pedig a tihanyi kutatóintézetbe kerültem, ahol hét évig dolgoztam. Ott ismerkedtem meg a Balaton igazi problémáival, bár 5 éves korom óta minden évben jártam a Balatonon. 1972-től 1979-ig Tihanyban éltem. Az 1974-es nagy halpusztulás után a Magyar Tudományos Akadémia előírta a tihanyi intézetnek, hogy hangsúlyozottan foglalkozzon a Balaton problémáival, ne csak neurobiológiai, hanem ökológiai kérdésekkel is. Én a neurobiológiai osztályon voltam és elvállaltam ezt a feladatot. Azzal kezdtem a munkámat, hogy megnéztem, a különböző növényvédő szerek hogyan hatnak a halak idegrendszerére. Ezt a munkát végeztem, amikor Boross professzor az újjáalakuló Szegedi Biokémiai Tanszékre hívott, hogy közösen fejlesszünk ki olyan módszert, amivel halvér-analízisből korai stádiumban ki tudjuk mutatni a vízikörnyezet kedvezőtlen irányú változását. Ki is dolgoztuk ezt és így tudtuk felderíteni mérések alapján az 1991-es majd az 1995-ös angolnapusztulás okait, amelyek egymástól eltérőek voltak. 1991-ben az történt, hogy lezárták a zsilipet, nem tudtak elmenni az angolnák és ennek hatására a vonulás irányának megfelelően a dél-nyugati medencében nagy sűrűségben gyűltek össze. Ezért stresszes állapotba kerültek, az immunrendszerük legyengült. A bizonyíték erre, hogy az ott kifogott döglődő vagy elpusztult halaknak a fonalféreg fertőzöttsége tízszerese volt, mint amit a keleti medencében kimutattunk. Ezt nemzetközileg elismert folyóiratban is közzétűk.

A '95-ös halpusztulásnak különös sztorija van. Ahogy egy hónapja kineveztek a Balaton kormánybiztosává, elkezdődött a nagy angolnapusztulás. Korábbi kísérleteink során, amikor megállapítottuk a '91-es angolnapusztulás okait, akkor Gönczi János, aki a Balatoni Halgazdaság vezetője volt, tartott egy előadást az Akadémián. Fő eredménye volt, hogy rovarirtószer-maradványt talált a halakban. Ezen alapulva 1992-től szisztematikusan a szúnyogirtó szer hatását vizsgáltam balatoni halfajokra. Amikor kimentem 1995-ben megnézni a halpusztulást, pont olyan típusú mozgásukat láttam, mint nálunk a szúnyogirtó szerrel történő kezeléskor. Rögtön erre gyanakodtam: mintákat vettünk, két független állami cég megmérte és bizony, a veszélyes határt meghaladó szúnyogirtó szer többszörösét találták bennük. Azt is megfigyeltük, hogy miért az angolnák pusztultak és miért nem a többiek. A balatoni halfajok közül a szélhajtó küsz és az angolna volt a legérzékenyebb erre a szerre amit kiszórtak a permetezéskor. Akkor kezdtük el verni a tam-tam dobát, hogy biológiai szúnyogirtást kellene végezni a kémiai helyett. Ennek az a lényege, hogy egy fehértűt juttatunk ki, ami a szúnyoglárvák légzőizmját megbénítja. Ez nagyon jó, mert a mostani kémiai szúnyogirtó szerrel egyetlen szúnyog irtása 4000 hasznos rovar elpusztulásával jár együtt. Ezért is örülök, hogy egyre nagyobb mennyiségben alkalmazzák a biológiai irtást. Mikor megállapítottuk, hogy mi az angolnapusztulás oka, azonnal embargót rendeltünk el, hogy tovább nem szabad angolnát telepíteni. Egyébként a fő oka az egésznek az angolna életmódja volt, mivel ez a halfaj feljön a víz felszínére és ott lélegzik a kopolyájával. Viszont az alkalmazott szúnyogirtó szer vékony olajréteg formában a vízfelszínen van és így a hal közvetlenül érintkezik vele.

Inkább szakmai, vagy inkább politikai feladatként tekintetted a balatoni kormánybiztosi, majd később a BFT elnöki tisztekre? Miben nyil-

vánult meg a szakmaiság és miben a politikai, reprezentációs szerep?

Engem azért neveztek ki politikai államtitkárként a Balaton fejlesztésére, mert meggyőztem Horn Gyulát, hogy a környezetvédelem nagyon fontos feladat. Ezért a politikai államtitkári funkcióim nem napi politikai feladatokat jelentett, hanem valamiféle környezetvédelem iránti elköteleződést. Ebben a minőségemben tevékeny, aktív szerepet játszottam a Balaton-felvidéki Nemzeti Park megalakításában is.

A tihanyi éveim alatt megtudtam, hogy a Balaton fő problémája az eutrofizáció, ami azt jelenti, hogy nagyon nagymértékű a foszfor és nitrogén bekerülése a Balatonba és emiatt az algák elszaporodnak. Én nem okoskodtam, hanem hallgattam a vízgyűesekre és azokra, akik a gyakorlati méréseket végezték. Kidolgoztunk egy olyan tervet, hogy hogyan lehetne csökkenteni a nitrogén és a foszfor tartalmat. Ennek az egyik módja, hogy ha nem engedjük befolyjni a szennyvizeket a Balatonba, hanem körbe csatornázzuk a Balatont. Nagy kormányzati csata után elértem azt, hogy a miniszterelnök mellém állt és 30 milliárd forintért körcsatornát építtettünk a Balaton köré ebben a ciklusban. Egy szakasz maradt ki, amit már befejeztek azóta, az Aszfő és Balatonfüred közötti szakasz. Ez lényegesen csökkentette a Balaton terheltségét.

Amiért ostoba támadásoknak voltam kitéve, az a következő: Tudtam, ha a balatoni nádat nem aratják le, akkor az belerohad a Balatonba. Ha belerohad, akkor annak a nitrogén és a foszfor tartalma bekerül a tóba. Ezért kerestem a megoldási lehetőségeket. Találtam nádaratót, szépen le is arattuk. De én még egy mazsolát is tettem a hab tetejére, ugyanis a keszthelyi könyvtárban találtam egy irodalmat, mely szerint a Festetics grófok a szürkemarhát tutajon vitték a Kis-Balatonra és olyan területekre, ahol nehezen tudtak bemeni, ott kitétték őket, hogy leegyeljék a zöld növényeket. És ekkor történt, hogy neveltség tárgyává akartak tenni, mert volt 198 olyan szürkemarha, amit nem tudott valaki tovább tartani és vágóhídra kerültek volna. Elértem Horn Gyulánál, hogy ezeket a szürkemarhákat vegyük meg és helyezzük ki, hogy a legeltetésükkel rengeteg nitrogén és foszfor Balatonba kerülését megakadályozzuk. Megvettük a szürkemarhákat és persze vicceltek,

hogy a Miniszterelnöki Hivatal állományába került 198 marha.

Szépen működött ez később, aztán mikor elvesztettük a választásokat, úgy tudom gondok voltak azzal az emberrel, akire rábíztuk ezt a szürkemarha állományt, ami végül a nemzeti parkhoz került.

Összegezve: a képviselőséget azért vállaltam el, hogy a zöld politikát szolgáljam. Én szakpolitikusként szerepeltem. Végülis ezért bízták rám a Bős-Nagymaros ügyét is, ahol azért kaptam támadásokat szintén, mert a szakmát képviseltem és nem a politikát.

Kérünk, röviden beszélj a Bős-Nagymarosi projektről!

Ha rajtam múlna, én sem építeném meg most. De lényegében már 1989-ben olyan stádiumban volt, hogy visszafordíthatatlan volt a folyamat. A magyar szakaszon 90 %-os készülségen állt meg a beruházás. A projekt elleni tiltakozás volt az a trójai faló, amivel úgy gondolták, hogy a rendszerváltás előtt ki lehet puhatolni az akkori hatalom toleranciáját. A lényeg, hogy 1989-ben leállt az építkezés, 1992-ben pedig felmondtuk a szlovákokkal kötött szerződést. A dolog gyenge pontja, hogy akkor mondtuk fel a szerződést, mikor még a szlovákok nem terelték el a Dunát. Annak ellenére történt, hogy a titkosszolgálati adatokat átnézve láttam, hogy özlött az Antall kormányhoz erről az információ. Egyébként ennek nem is kellett titkosszolgálati adatnak lenni, aki odament, láthatta, hogy hogyan csinálják.

Óriási hiba volt, hogy a zöld szervezetek azt mondták, hogy a szlovákoknak tehetségük, erejük és pénzük sincs ennek a megvalósítására. A hágai Nemzetközi Bíróságon épp azért vesztettük el 14:2-re az ügyet, mert a szlovákok abba kapaszkodtak, hogy ők azért terelték el a Dunát, mert mi felmondtuk a szerződést. Ha vártunk volna három hetet, hogy mi azért mondjuk fel a szerződést, mert elterelik a Dunát, miénk a per. A dolog tragédiája az, hogy minden, ami most előnyös, az Szlovákiában van és minden ami hátrányos, az nálunk van. Magyarországon nagy a felelőssége azoknak a zöldeknek, akik azt eszközölték ki, hogy az elterelés előtt vonjuk vissza a szerződést. Ez óriási hiba volt. 300 milliárdba került volna a duzzasztó, már meg lehetett volna csinálni, most annak a többszörösét már kifizettük.

Van pozitívuma is az ottani munkámnak, ezzel még a zöldek is kezdetben egyetértettek. Én azt mondtam, hogy az a baj, hogy ez a mostani Öreg-Duna, ami félköríves, ez nem az igazi Öreg-Duna. Az Öreg-Duna az, ami 100 évvel ezelőtt volt. Volt egy kigyózó, kanyargó ág, amit levágtak egy félkörbe. Elterelték a vizet, a vízszint lejjebb süllyedt az új íves ágban, a mostani Öreg-Duna vízszintje alatta maradt a régi kanyargó mederszintnek. Kevesebb volt a víz. Azt mondtam, hogy tegyünk az új íves ág végére egy gátat, ami magasabb, mint a kanyargó Duna-ágaknak az alja. Tehát felduzzasztjuk a vizet és akkor oda is befolyik, a felesleg pedig a gáton át fog folyni. Ezt még a zöldek is elfogadták, megvalósult. Emiatt a Szigetközben nincs gond.

A másik, hogy azt elértem a szlovákoknál, és ez a mai napig érvényes, hogy a 200 m³/sec helyett 400 m³/sec-t leengednek minden nap és minden évben kétszer 2000 m³/sec-mal elárasztják a közös szakaszt. A megállapodás megtörtént. Megpróbáltuk olyan magasra emelni a Duna vízszintjét Magyarországon, hogy a dunacsunyi szlovákiai erőmű nem tudott volna termelni, de még ebbe is belementek a szlovákok. Azért sikerült megállapodni a szlovákokkal, mert Meciar akkor ment ki az angol miniszterelnökhöz tárgyalni, és azt akarta bizonyítani, hogy ő kompromisszumképes. Hírszerzők jelentették, hogy Meciar kiadta a tárgyaló delegációt vezető miniszternek, hogy bármit fogadjon el, csak állapotunk meg. Tőlem pedig azt kérték az SZDSZ-esek és a Kormány is, hogy olyan magas vízszintet kérjek a szlovákoktól, amivel a dunacsunyi erőmű lehetetlenné válik. Sikerült elérni, alig hitték el. Nem a saját szakállamra csináltam, hanem amikor megvolt a megállapodás, felhívtam az államtitkár helyettesem jelenlétében a miniszterelnököt. Mondtam, hogy kedves Gyula, elértem, aláírhatom? Jánoskám, drága professzor úr nagy csinnadrattával ird alá.

Térjünk vissza a Balatonhoz! Hogy fogadták a térség települései, a balatoni aktorok, amikor kormánybiztossá kineveztek?

Nagy örömmel, várakozásokkal, nagy reményekkel. Fanyalgó hangok inkább az államigazgatás magasabb szintjén lévő emberek részéről voltak. Egyszer meg is kíséreltek egy puccsot ellenem, hogy leváltsanak.

Milyen ágazat részéről?

MSZP-s, párton belüli országgyűlési képviselők, de Horn Gyulánál én olyan magas szinten voltam, hogy mindenki lepattant.

Kormánybiztosként, illetve az elnökséggel járó feladatok kapcsán milyen korábbi tapasztalataidat tudtad hasznosítani?

Azokat a korábbi tapasztalataimat tudtam hasznosítani, amiket a Balatonnál töltött éveim alatt gyűjtöttem össze. Megjegyzem, hogy Herodek Sándor mérte ki a Keszthelyi-öbölben az elképesztően magas eutrofizáció szintet és ő kezdte felhívni a figyelmet erre. Meg kell említenem Salánki professzor urat is, akinek irányítása alatt a balatoni halak állapotát és a Balaton állapotát vizsgáltam.

Mit, miket tartasz kormánybiztosi tevékenységged, elnökséged legnagyobb eredményeinek?

Kormánybiztosi tevékenységem legnagyobb eredménye az, hogy létrejött a balatoni körcsatorna, megállapodtunk abban, hogy a nádat rendszeresen aratni kell, a köztudatba átment a biológiai szűnyogirtás jelentősége. És volt egy másik nagy beruházás, a Kis-Balaton helyreállítása, ami 3/5 arányban megvalósult. Ez azért fontos, mert 100 évvel ezelőtt elterelték, vagyis a Zala folyót közvetlenül belevezették a Balatonba, emellett lecsapoltak a Kis-Balatonból, ezért az az üledék, ami azelőtt egy szűrőmezőn keresztül érkezett a Balatonba, most direkt bezúdult iszappal együtt a Keszthelyi-öbölbe. A Keszthelyi-öbölben a mai napig is olyan tragikus a helyzet, hogy ha a közepén kiállsz, akkor fél combig belesüllyedsz az iszapba. Annak idején előzetes tárgyalásokat folytattam és megállapodás közelében voltunk egy francia céggel, hogy kikotorjuk a Keszthelyi-öblöt. Most is ez a legaktuálisabb dolog. Emellett továbbra is be kellene fejezni 5/5 arányban a Kis-Balaton ülepítő rendszerét. Az ülepítő rendszerrel kapcsolatban meg tudtam állapodni a zöldekkel is. A dolog lényege, hogy szűrőként funkcionáljon, mert a Kis-Balaton szűrő és ökológiai paradicsom, de nem üdülőhely. Nem lehet úgy elképzelni, hogy azért rehabilitáljuk, hogy ott is vitorlázunk...stb. A szűrő és ökológiai hely az élőlények megóvásának az eszköze.

És melyek voltak ezen időszak legnagyobb kudarcai?

A legnagyobb kudarc abban az időszakban, hogy nem tudtuk befejezni a körcsatornát, de a következő ciklusra végülis helyreállt. Nem kudarcént éltem meg, de nagyon rossz szájjal vettem tudomásul, hogy olyan emberek próbáltak a Balaton problémájából hasznot húzni vélhetően hiányos szakmai tudásukkal, akiknek az eredeti szakmájuk és munkájuk alsónemű-kereskedés volt. Ilyen emberek próbáltak a Balaton ügyében nagy hanggal ellenvéleményeket mondani. Holott azt hiszem, amiket elmondtam, ezek nem a valóságtól elrugaszkodott dolgok. Van egy másik dolog, amit nem tudtam elérni. Szerettem volna, hogy az összes balatoni robbanómotoros hajó biodízzel működjön, mert az növényi eredetű olaj és lebomlik, nem szennyezve a környezetet. Azt is szerettem volna elérni, hogy az engedélyezett motorcsónakok száma ne változzék, de a motorcsónakokban mindenhol kötelező legyen a biodízel. Ezek most is aktuális dolgok, ezeket nem tudtam elérni.

Részt vettél a területfejlesztési törvény előkészítésében?

Igen, részt vettem az előkészítésében, konszenzus alapján született meg és az általam megfogalmazott vélemények benne voltak. Ott vetettem fel és lobbiztam is érte, hogy legyen egy Balaton-felvidéki Nemzeti Park. A jogszabályokat a jogászok alkották, de én a kapcsolódó joganyaggal általában egyetértettem. Különösen szorgalmaztam a beton partvédművek elbontását és azt is, hogy a vízszintnek 10 cm-rel történő megemelése történjen meg. Ez meg is történt, 100 cm-ről akkoriban emelték 110 cm-re. Én azzal sem törődtem, hogy néhány illegális építmény ezzel veszélybe kerül. Már akkor felhívtam a figyelmet arra, hogy a zsiliprendszer úgy kell kezelni, hogy mindig annyit leengedni, amennyi ténylegesen felesleg és sose úgy kezelni ezt, hogy úgyis jön az eső, majd leengedjük. Mert akkor az történik, mint néhány éve, hogy majdnem kiszáradt a Balaton. Az akkori környezetvédelmi miniszter még azokkal is tárgyalt, akik a Drávát bele akarták vezetni a Balatonba...

Találtunk egy sajtóhírt 1996-ból egy 5 milliárd forintos balatoni fejlesztési támogatási összegekről. Felhasználásra került ez a kormányzati támogatás?

Mindent felhasználtunk, még a csatornapénzt is. Ezeknek az a története, hogy amikor kineveztek engem, akkor már a Kormánynak meg volt az éves költségvetése és nagy csatákat kellett vívnom a környezetvédelmi minisztériummal, a közlekedési minisztériummal azért, hogy ezek a források meglegyenek.

A BFT elnöki, vagy a kormánybiztosi kinevezésről beszélsz ez esetben?

Kormánybiztosiról, de én már akkor is a Balatonért dolgoztam. Nagy csatákat folytattam, mert leosztott költségvetés volt. A miniszterelnök mellém állt és azt mondta az államtitkárnak (Kiss Elemér), hogy szervezd meg a két miniszterrel, hogy amit a professzor úr kér, azt a pénzt adják össze. Az asztalra csapott, hogy azért választottunk egy szakembert, hogy őrá hallgassunk. Nagy vonakodva, de összeadták. Fejlesztésekre költöttük ezt a pénzt. Végig azért küszködtem, hogy egy nagy összegű, teljesen függetlenül kezelt összeg jusson a BFT hatáskörébe. Ez nem teljesen sikerült. Volt és van költségvetése, de én nagyságrendekkel többet kívánnék.

Úgy informálódtam egyébként, hogy a kormányváltáskor Torgyán miniszter úr felvetette azt a lehetőséget, hogy maradjak balatoni kormánybiztos, mert látták azt, hogy szakpolitikát végzek, nem fröcsögök balra, jobbra, én politikai sárdobálásba sose mentem bele. Elvállaltam volna. Nagyképűnek hangzik, de azt gondoltam, innen megyek nyugdíjba, a BFT elnökeként vagy egyik pozícionált vezetőjeként. Akkor ezeket a dolgokat valósítottam volna meg, ami most is hiányzik: a csatornázás befejezése, Kis-Balaton befejezés, iszap kotrása, biodízel bevezetése, kinyitni a betongátakat és nagymértékben elősegítettem volna az őshonos halaknak a betelepítését. Emellett a Balatoni Halgazdaságot az ökológiai egyensúly fenntartásának fő szereplőjévé tettem volna, ami azóta megtörtént. Én meghagytam volna a halászatot is, mert a Balaton elbírja a halászatot ellenőrzött körülmények között. Most a rabcsicok tevékenykednek.

Kormánybiztosi, BFT elnöki időszakod alatt a busa-kérdés mennyire volt aktuális?

Nagyon aktuális volt, mert amikor helikopterrel átmentem a Balaton felett, 100 méteres magasságból lehetett látni, hogy a 10-15 kg-os busák csoportosan úsznak. Imádkoztam, hogy ne

történjen tömeges pusztulás, mert ez ökológiai, turisztikai katasztrófát jelentett volna. A busák már itt is tudnak szaporodni, de ez nem jellemző, ezért lassanként az angolnákkal együtt eltűnik ez a halfaj a tóból.

A szakmából adódóan ökológiai természetű feladatokat említettél. Ha folytatni tudod ezt a munkát, milyen egyéb infrastrukturális vagy turisztikai vonzerő-fejlesztő beruházásokat kellett volna megtenni? Voltak ilyen elképzeléseid?

Voltak. Azok, amik megvalósultak utánam. Szeretném elmondani, hogy ezek erőteljesen támogatták a turizmus fejlesztését, ami a mostani kormányzat preferált témája. Erőteljesen támogattam volna az ökogazdálkodást is. Van még egy nagyon fontos, amit megcsináltam volna: a 71-es főútvonal kiváltására a Nagyvázsöny mellett lévő utat kétsávos autópályává alakítottam volna és két-három helyen lett volna belőle leágazás. Szükséges lett volna ezt megtenni, hogy ne legyen ez a torlódás, ha esik az eső.

Volt módod arra, hogy a későbbi BFT elnököknek átadd a tapasztalatodat?

Bóka Istvánnal nagyon jó viszonyban voltam, azonnal felvette velem a kapcsolatot. Sok mindent elmondtam, átadtam neki amikor ő lett az elnök, de az azt követő elnökök, azt hiszem elfelejtettek már és nem kerestek meg.

2002 óta három olyan elnök volt, akik a saját politikai táborodhoz tartoztak, Kolber István, Sütő László, és Suchman Tamás.

Semmilyen kapcsolatom nem volt velük.

Mennyire ismered a BFT jelenlegi összetételét, tevékenységét?

Nem ismerem. Nem fájó, de nagyon szívesen venném azt, ha nem okoskodás céljából, hanem néhány dologban meghallgatnák a véleményemet. Tudnék hasznos dolgokat mondani, amik esetleg elkerülik a figyelmüket.

Amikor 1997. június 30.-án a BFT alapító elnökévé neveztek ki, akkor tudatok működni testületként? Voltak tagjai a tanácsnak?

Igen, voltak. De már elfelejtettem a pontos összetételt. Minden megyéből volt képviselő, ott volt a Balatoni Intéző Bizottság, a hajózás, Rosta Sándorék.

Hányszor tudtatok még ülésezni a kormányváltásig?

Általában 2-3 havonta üléseztünk. Sokszor volt ülés a balatoni halpusztulás idején, abban az évben havonta, kéthetente üléseztünk.

Az elmúlt években új modell jött létre. A BFT megmaradt egyrészt megyei önkormányzati, másrészt kormányzati szereplővel, illetve 2016 végén a Kormány a Turizmus Zrt. jogutódjaként létrehozta a Magyar Turisztikai Ügynökséget. A Balaton fejlesztésének gazdája jelenleg jobbra az MTÜ.

Ezzel kapcsolatban az a véleményem, hogy mindent jó lenne a BFT keretében végezni. Megint feldarabolódást látok. Lehet, hogy ez nem helyén való, fenntartom a tévedésem lehetőségét, de én a turisztikai fejlesztést is elsősorban a BFT elnökének és testületének a hatáskörében tartanám.

Párhuzamos struktúrák vannak például a környezetvédelem, vízügy területén is.

Ezek lehetnek külön intézmények, de mind-egyiknek kellene, hogy legyen delegáltja a BFT-ben. Így működne talán egy kompromisszumként, ezt javasolnám.

A területfejlesztési törvényből ezt akartátok ti levezetni.

Ezért jött létre a BFT, hogy ne a három megye 50 szervezete kezelje a tavat, hanem egy kézben legyen egy nagy, több milliárdos költségvetéssel rendelkező szervezet kezében. Az volt a cél, hogy minden ügy, amely a Balatonnal kapcsolatos, a Balaton Fejlesztési Tanácson keresztül legyen eldöntve.

Ha te lennél most a BFT elnöke, akkor mi lenne az a három dolog, amit rögtön a napirendre vennél?

Az egyik a Keszthelyi-öböl kikotrása, a biodízel bevezetése a hajóknál, és a 71-es úttal párhuzamos gyorsforgalmi útnak a megépítése. Valamint több szabadstrand létrejötte.

Tele van a sajtó aktuálisan azzal, hogy mit kellene megszüntetni a Balatonon. Ha adnánk neked egy varázspálcát, amivel bármit el tudnál tüntetni, melyik hármat tüntetnéd el?

Nem tüntetnék el semmit. Egy olyan fejlesztési tanács létrehozását támogatnám, amelyikben benne lennének mindenfajta, Balatonnal foglalkozó testületek vezetői. De a távol kapcsolatos döntéseket a BFT hozná, és a pénzek is a BFT kezelésében lennének - kétkulcsos zárral.

Azokat tüntetné el, akik ezt akadályozzák?

Igen.

Milyennek képzeled el a Balaton környékét 2060-ban?

Addig bizonyára megvalósulhat a Keszthelyi-öböl kotrása, lenne több szabadstrand, teljes mértékig biológiai szűnyogirtás lenne. Csak biodízel-üzemű hajók lennének és a felső út megépítését fontosnak tartanám. A Balaton régióban szorgalmaznám a családi gazdaságok támogatását, amelyek ennek a csodálatos mediterrán éghajlatnak a termékeit, a boron kívül gyümölcsöt, sajtot, zöldeket állítanának elő. Nagyon szorgalmaznám

olyan környezetbarát gazdálkodással foglalkozó társult szövetkezeteknek a létrehozását, amelyek gyümölccsel látnák el itt a helyszínen a turistákat és reményeim szerint visszaáll a balatoni halászat. Olyan jellegű halgazdaság létrehozása lenne indokolt, hogy a keszeget és a gardát és általában a balatoni halakat lehessen kapni túlnyomó többségében a hekkel szemben. Nagyon szorgalmaznám az állattenyésztést is, különböző legelők hasznosítását birkával, szürkemarhával, szarvasmarhával, ezzel a feldolgozóipart is támogatni lehetne.

